

den Vej at overlade de Anklagefunktioner, der ikke kan bestrides af selve Anklagemyndigheden, til Politiet. Dette er ogsaa den nærmestliggende og naturligeste Ordning; idet efter Sagens Natur den Strafferetsplejen vedkommende Efterforskning og Forfølgning af Forbrydelser henhører til Politimyndighedens Funktioner, og denne Myndighed i særlig Grad kan antages at have den for Opgavens Løsning fornødne Interesse og Organisation. Overlader man imidlertid Politiet (Politimestrene) en Del af Anklagefunktionerne, er det en absolut nødvendig Konsekvens heraf, at en særegen Politimyndighed udskilles fra Domstolene, eller, med andre Ord, at Administrationen i alt Fald for saa vidt adskilles fra Domsmagten.

Procesreformens Forhistorie udviser da ogsaa, at man straks fra først af har været klar over, at en saadan Udskillelse er nødvendig. Saaledes udtales det i den første Betænkning, der er afgivet af et Folketingsudvalg angaaende Forslag til Strafferetsplejens Reform, nemlig angaaende de af Hage indbragte Lovforslag til Gennemførelse af Grundlovens § 79 (se Rigsdagstidende 1861, Tillæg B. Spalte 544): „Ved Foreningen af Politimyndigheden og den dømmende Myndighed i een Person vil man ikke kunne undgaa at faa en Dommer, som ikke er eller i alt Fald ikke vilde blive anset for at være fuldkommen uafhængig og upartisk, og en Politimester, som ikke vilde kunne udvikle den Energi, som i saa høj Grad netop under den nye Ordning vil behøves“, jfr. ogsaa Regeringens Bemærkninger til de i 1862 fremsatte Lovforslag (se Rigsdagstidende 1862, Tillæg A. Spalte 575) og Udtalelsen i vedkommende Folketingsudvalgs Betænkning (Tillæg B. Spalte 633), om, at det er „Fuldkommen rigtigt, at Rets- og Politivæsenet adskilles“.

Anklageprincippet's Indførelse nødvendiggør derimod i og for sig ikke nogen Adskillelse af Domsmagten fra Administrationen i øvrigt, men noget andet er, om det ikke maa anses for hensigtsmæssigt, naar der dog af Hensyn til Politifunktionerne skal indføres særlige Politimestre, da at henlægge alle Øvrighedsforretninger til disse.

Skulde de egentlige offentlige Anklageres Virksomhed suppleres paa anden Maade end ved Politiets Bistand, kunde man tænke sig den Ordning, at der i de enkelte Sager blev beskikket Sagførere som offentlige Anklagere (Aktorer). Hertil maa man imidlertid bemærke følgende: Ogsaa ifølge det nu fremsatte Lovforslag skal Sagførerne benyttes som Anklagere, men kun som Anklagere ved Sø- og Handelsretten og Underretterne i Sager, som paatales af Overanklageren (jfr. §§ 103 og 717), og først naar Tiltale er rejst, det vil sige under Domsforhandlingen (jfr. § 926). Denne Virksomhed, der ikke væsentlig adskiller sig fra den, som under den nuværende Procesordning udøves af Aktorerne i kriminelle Sager, kan man uden Betænkelighed overlade Sagførerne, men det bliver noget væsentligt andet at paalægge dem — under Anklagemyndighedens Tilsyn — at varetage Anklagens Interesser under Forundersøgelsen, d. v. s., det Stadium i Undersøgelsen, hvor Bevismaterialet tilvejebringes og til Dels ogsaa benyttes. Sagførerne kan absolut ikke antages at opfylde de efter det ovenstaaende hertil fornødne Betingelser, lige saa lidt som de kan antages i tilstrækkelig Grad at kunne og ville koncentrere deres Arbejde og Energi om Anklagehvervet, der ifølge Sagens Natur dog kun vil kunne blive en Bibeskæftigelse for dem. En saadan Ordning vilde blive meget dyr, meget dyrere end den nu foreslaaede; thi naar Sagførere, der er private Forretningsmænd, til enhver Tid skal være rede til at forlade alt andet for at kaste sig over en dem stillet Opgave som Anklager, maa de derfor honoreres paa en saadan Maade, at de som private næringsdrivende kan være tjente dermed. Hvilke Beløb dette aarlig vilde andrage for Staten, er det ikke muligt at danne sig et endog blot skønsmæssigt Overblik over. En Ordning som den her omtalte frembyder tillige en anden meget væsentlig Ulempe, nemlig den, at Dommeren i sin Egenskab af Politimester ikke vil kunne undgaa navnlig under Efterforskningen at maatte tage Stilling til en Række Spørgsmaal angaaende Anvendelsen af de forskellige Midler til Sagens Oplysning (Lovforslagets Kap. 67 fig.), Afgørelser, som han saa senere i sin Egenskab af Dommer kommer til at bedømme. Endelig er det under en saadan Ordning en nærliggende Mulighed, at Politimesteren, der er identisk med Dommeren, af Hensyn til at faa Sagen oplyst holder den paa Efterforskningsstadiet saa længe som muligt, samt at Dommeren, naar Sagen er overgaaet til Forundersøgelse, og Anklagemyndigheden (d. v. s. vedkommende Sagfører) ikke viser sig sin Opgave voksen, griber mere